Školitelský posudek diplomové práce Míši Žemlové *Vějíř s broskvovými květy v Divadle v Dlouhé: analýza inscenačních postupů*

Školitel: Mgr. Martin Pšenička, Ph.D.

Psaní diplomové práce s Míšou Žemlovou se nemohlo obejít bez svérázných specifik. Původně se autorka chtěla zabývat tématem kasín v dramatech severoamerických indiánů. Z toho nakonec sešlo a někdy na začátku minulého semestru jsme se společně sešli s tím, že nevíme, co budeme dělat, protože studentka chtěla práci dopsat a obhájit v tomto akademickém roce. Tato „zakázka" mě jako školitele přiměla k návrhu několika variant, z nichž jedna se týkala tématu, které mě osobně enormně zajímá: vlivy asijského divadla na českou divadelní kulturu. S Míšou Žemlovou jsme se zároveň pokusili najít námět, který by byl časově zvládnutelný a jehož zpracování by navzdory nedostatku času nemuselo uškodit kvalitě. Tím tématem byla analýza *Vějíře s broskvovými květy* uvedeného v režii J. A. Pitínského v Divadle v Dlouhé. Důležitou roli v hledání tématu hrála i skutečnost, že jsme měli k dispozici dostatek materiálu a inscenace byla stále na programu divadla. Podařilo se nám získat videozáznam jednoho z prvních uvedení a od Huberta Krejčího, autora textové úpravy čínské hry, nám byly zapůjčeny dvě verze scénáře. Já jsem pak sáhl do přihrádky a Míše Žemlové jsem poskytl literaturu, která by se mohla hodit. Možná trošku samochvalný úvod, ale tak to zkrátka bylo. V tento moment ale moje veškerá účast na práci končila, resp. zůstala pak ve formě čtení a korektur. Výsledek, myslím, potvrdil správnost naší volby.

Míša Žemlová se práce dle mého názoru zhostila velmi originálně. Nejprve nás seznamuje s dosud v našem prostředí ne příliš přesně používaným konceptem interkulturního divadla, aby nás následně informovala o teorii Edwarda T. Halla, jež se zabývá tzv. vysokokontextovými a nízkokontextovými kulturami. Tento terminologický a teoretický úvod je následně velmi produktivně a organicky využit v samotné analýze inscenace a jejím hodnocení.

Analýza inscenace, snad nejtěžší zánr, jemuž se teatrolog může věnovat, je opět zpracována velmi podnětným způsobem skrze jednotlivé složky inscenace, dramatickým textem a jeho úpravami počínaje a synkretickým hereckým stylem konče. Žemlová se navíc v analýze nezabývá pouze samotnou inscenací, ale i její mnohdy pomýlenou interpretací ze strany divadelních referentů, jež vyplývala z malého či nulového kulturního porozumění a neznalosti popisovaného jevu. Práce je tak nikoli autistickým rozborem divadelní inscenace, ale metateatrologickým průzkumem dekódujícím nedostatečnou vybavenost jazyka české teatrologie, resp. jeho uživatelů. To vše je pojednáno velice živou, i když místy dosti neortodoxní, svéráznou a pro někoho možná dráždivou češtinou, jak s ní umí nakládat snad jen Míša Žemlová. Nepovažoval jsem za dobré autorku svazovat jakoukoli učesaností, a naopak jsem byl za tento místy divoký styl velmi rád, i když jsem jej musel krotit svými poznámkami. Pochopitelně by bylo dobré, kdyby psala autorka bez gramatických chyb, které kazí celkový dojem. Není a nemůže být úkolem školitele opravovat vše. Přesto přese všechno považuji práci Míši Žemlové s výjimkou dílčích formálních pochybení za vynikající, a proto si ji dovoluji navrhnout k obhajobě s hodnocením velmi dobře.

V Praze 4. září 2011 Martin Pšenička